

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

САМАЕ ДАРАГОЕ ДРЭВА — ЯКОЕ ПАСАДЗІЎ САМ

У Чэрвеньскім раёне жыхары актыўна ўдзельнічаюць у азеляненні

Сёлета ў Чэрвені пройдзе абласны фестываль працаўнікоў сяла «Дажынкi». А калі гаспадар чакае гасцей у дом, то да іх прыёму карпатліва рыхтуецца. Актыўна ідзе падрыхтоўка да свята і ў раёне. Мяняюцца дахі на жылых і адміністрацыйных будынках, ладкуюцца тратуары і асфальтуюцца дарогі. У райцэнтры з'явіцца новы будынак краязнаўчага музея, дзіцячы садок на 230 месцаў. Да Дня Перамогі прымеркавана адкрыццё загса.

— Акрамя добраўпарадкавання, навадзнення парадку на зямлі шмат увагі ўдзяляем азеляненню тэрыторый, — кажа старшыня раённага Савета дэпутатаў Мікалай ЛОЙКА. — Сёлета з бюджэту выдзелена 39 тысяч рублёў на кампенсацыйныя пасадкі дрэў. У гэтай справе трохі памянсялі прыярытэты. Калі раней рабілі стаўку на невялікія саджанцы, то цяпер плануем высаджваць падраслыя дрэвы. Як паказала практыка, яны лепш прыжываюцца: нават у тым выпадку, калі зазелянела крона, з'явілася лісце, іх можна перасаджваць. Набываем саджанцы ў арганізацыях, якія займаюцца іх вырошчваннем прафесійна — у Батанічным садзе, пітомніках.

Пасадку дрэў на Чэрвеньшчыне імкнуча прымеркаваць да значных дат у гісторыі краіны.

Таму працэс азелянення ў раёне ідзе бесперапынна.

Летась тут зазелянелі 1200 маладых дрэўцаў. Гэта без уліку кустоў і тых дрэў, што былі пасаджаны арганізацыямі і ўстановамі на суботніках, падчас акцый. А колькі кветак закрасавала на клумбах, каля школ, адміністрацыйных будынкаў, прадпрыемстваў, арганізацый — не злічыць!

— У прыватнасці, сумесна з журналістамі ў гоар 75-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў разбілі парк каля мемарыяла загінулым у Вялікай Айчыннай вайне. Тут з'явілася 40 вечназялёных туй, — працягвае Мікалай Канстанцінавіч. — У межах правядзення 31-га міжнароднага кангрэса Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў, які праходзіў у Мінску, на радзіму завітаў касманаўт Алег Навіцкі. Ды не адзін. З ім прыехалі тое замежных калег — Міхаіл Карніенка, Кевін Крэгель і Андрэй Барысенка, а таксама дырэктар УП «Геаінфармацыйных сістэм НАН Беларусі» Сяргей Залатой. Яны залажылі Алею касманаўтаў з клёнаў і ясеняў. Раней тут месціўся аварыйны будынак вярэняй школы, мы яго знеслі, а ўчастак не выстаўлялі на аукцыён, а падрыхтавалі пад пасадку дрэў, добраўпарадкавалі, устанавілі лаўкі. Пасадзілі тут 31 тую і нашы дэпутаты — менавіта столькі іх абрана ў раённы

Савет. Адказна за алею — Таццяна Аляшкевіч, дэпутат райсавета, дырэктар сярэдняй школы № 2, дзе вучыўся Алег Навіцкі. Таццяна Міхайлаўна разам са сваімі вучнямі карпатліва даглядае пасадкі, дапамагаюць ёй і калегі-дэпутаты.

У Маладзёжным парку актывісты БРСМ і валанцёрскага атрада «Жыві сэрцам» высадзілі больш за дваццаць ліп, клёнаў, яблынь, груш. Тут усе ахвотныя могуць трысама саджаць персанальныя дрэўцы з таблічкай у гонар знамянальнай для іх падзеі — уступлення ў шлюб, нараджэння дзіцяці. У далейшым яны даглядаюць, паліваюць саджанцы, назіраюць, як тыя растуць, набіраюць моц. У будучым сюды будуць прыходзіць іх дзеці, унукі іх дзяцей.

Больш за 1318 плодовых дрэў з'явілася і каля Чэрвеньскага псіханеўралагічнага дыспансера дзякуючы дырэктару сацыяльнай установы Уладзіміру Семіжону і польскім дыпламатам. Адаптаваныя да мясцовых кліматычных умоў саджанцы набыты ў беларускім інстытуце плававодства.

— Акрамя таго, 1200 дрэў было высаджана абшарам аўтамабільных дарог, — кажа Мікалай Лойка. — Прыжыліся прыблізна каля 75 %, гэта сярэдні паказчык як у вобласці, так і ў краіне. У цэлым у раёне выкананыя стандарты па азеляненні. Замест спілаваных старых



дрэў з'яўляюцца новыя. І іх у разы больш, чым зрэзаных.

— І ўсё ж, Мікалай Канстанцінавіч, мабыць, многія гэтага не заўважаюць, выказваюць незадаволенасць?

— Мы тлумачым людзям, што ні адно дрэва не ссякаецца беспадстаўна. Адпаведнае рашэнне прымае райвыканкам на аснове заключэння спецыялістаў, якія праводзяць абследаванні. Напрыклад, ліквідавалі некалькі старых дрэў каля банка, школы, бо яны з цягам часу разрасліся, зацімнялі вокны. Не сакрэт, што раней дрэвы высаджваліся бессістэмна. Дзе пасадзіў — там і расце: на газаправодзе, пад лініямі электраперадачы. Гэта стварала пагрозу для людзей, іх маёмасці. Прывучаем грамадзян і да таго, каб, перш чым пасадзіць дрэвы самастойна, яны звярталіся да спецыялістаў, якія выедуць на месца і правяраць, ці няма на гэтым месцы інжынерных камунікацый. Можна звярнуцца і да

старшыні сельвыканкама, які, калі патрэбна кансультацыя прафесіяналаў, выкліча іх.

— А якія праблемы з новымі пасадкамі?

— Асаблівых праблем няма. Але здараецца, што несвядомыя жыхары іх ломяць. Таму да азелянення імкнёмся прыцягнуць як мага больш людзей, дзяцей. Калі чалавек сваімі рукамі пасадзіў дрэва, то будзе берагчы не толькі яго, але і іншыя, — лічыць Мікалай Лойка.

У раёне прыняты план па добраўпарадкаванні, дзе прадугледжаны раздзел па азеляненні населеных пунктаў, паркаў, сквераў. За кожнай арганізацыяй, прадпрыемствам, школай, што знаходзіцца на тэрыторыі горада і сельсаветаў, замацаваны канкрэтныя ўчасткі. У кожным сельвыканкаме таксама распрацаваны план мерапрыемстваў. Словам, стандарты па азеляненні выконваюцца.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ПАМЯЦЬ

НА МОГІЛКАХ ПАВІНЕН БЫЦЬ ПАРАДАК

Бо гэта не толькі частка важнага вясновага добраўпарадкавання, але і наша стаўленне да тых, каго з намi сёння няма. Падчас сваёй паездкі па Магілёўскім раёне член Савета Рэспублікі, прарэктар МДУ імя А. Куляшова Алег ДЗЯЧЭНКА звярнуў увагу на тое, у якім стане знаходзіцца сёння грамадзянскія і воінскія пахаванні.

— Для мяне вельмі важна ведаць, чым дышае раён, якія ёсць магчымасці і ўмовы для яго развіцця, якія існуюць праблемы, — кажа парламентарый. — Могілкі — гэта якраз адно з балючых месцаў, тое, што патрабуе ад нас больш пільнай увагі. Пытанне добраўпарадкавання гэтых месцаў знаходзіцца на асабістым кантролі старшынь сельсаветаў. На жаль, насельніцтва не вельмі ахвотна далучаецца да гэтай адказнасці. Хоць на грамадзянскіх могілках, як вядома, чужы, не знаёмых вясцоўцам людзей не хаваці. Іншая рэч, што вёскі выміраюць, а могілкі застаюцца. І наш доўг — не пакідаць гэтыя месцы смутку без нагляду.

— Асаблівай увагі патрабуюць менавіта воінскія пахаванні, — адзначае Алег Віктаравіч. — Звесткі аб месцах пахаванняў удзельнікаў партызанскага руху, ваеннаслужачых Чырвонай Арміі, якія загінулі і пахаваны на тэрыторыі Магілёўскага раёна, часта недакладныя. Напрыклад, ураджэнец Магілёўскага раёна, лейтэнант 113-га партызанскага палка Цімафей Медзякоў, які трагічна загінуў у кастрычніку 1943 года, паводле афіцыйных звестак пахаваны ў... трох месцах: брацкай магіле ў вёсцы Майшчына Семукацкага сельсавета, брацкай магіле ў вёсцы Каліноўка Цяхцінскага сельсавета Бялыніцкага раёна і ў адзіночнай магіле на грамадзянскіх могілках у вёсцы Барок Лебядзянкаўскага сельсавета Бялыніцкага раёна. Апошняя пахаванне, дарчы, і з'яўляецца рэальным. Наша задача — максімальна ліквідаваць гэтыя недакладнасці і ўвекавечыць памяць герояў Вялікай Айчыннай вайны. Гэта адзін з прыярытэтных кірункаў нашай грамадска-палітычнай дзейнасці.

Нелі ЗІГУЛЯ.

ЦІКАВЫ ВОПЫТ

Кроны для горада

Гэтай вясной у Гродне плануець стварыць новыя алеі, скверы і паркі. Будуюць устаноўлены новыя ландшафтныя інсталляцыі. У азеляненні горада задзейнічана і адмысловая машына, якая перасаджвае дарослыя дрэвы дыяметрам да 18 сантыметраў.

Горад прырастае новымі мікрараёнамі, і гэту тэрыторыю трэба азеляняць. На прадпрыемстве «Гродназеланбуд» распрацаваны план па пасадцы дрэў, кустоў і нават кветак. Паколькі надвор'е стаіць па-сапраўднаму вясновае і зямля не прамерзла, работы пачаліся раней і ўжо ідуць поўным ходам.

Падлічана, што падчас вясновага сезону ў абласным цэнтры пасадзяць 1600 дрэў і 2500 кустоў. Частка раслін высаджана: алеі з маладых ліп, клёнаў і бяроз з'явіліся ў новых мікрараёнах горада. Значныя аб'ёмы работ запланаваны і ў цэнтральнай частцы Гродна. Свабодныя ўчасткі будуць азеляняцца пародамі, прыдатнымі для ўмоў вялікага горада, маладымі дрэўцамі абсаджаныя пешаходныя зоны.

У цэнтральных парках дызайнеры прадпрыемства прапануюць свае праекты. Адзін з іх — мабільныя зялёныя сценкі, якія могуць служыць эмблемамі для

свяці і фестывалю. У новым скверы разам з традыцыйнымі пародамі высадзяць экзатычныя расліны.

Спрыяльнае надвор'е дазволіла яшчэ ў лютым азеляніць мікрараён Альшанка. Гэтую тэрыторыю хутка забудавалі шматпавярховікамі, а вось зялёных зон там амаль не было. Таму менавіта тут пачаліся першыя работы па азеляненні, высаджаны алеі з 225 дрэў. Працягваюцца работы на ўчастках паблізу школ.

Маладая алея ўпрыгожыць пешаходную зону

каля новага жылога комплексу, што вырастае на месцы былога ваеннага гарадка. Праўда, раней тут былі высаджаны дрэвы метадам кампенсацыйнай пасадкі, але многія не прыжыліся з прычыны засушлівага надвор'я. Тым не менш такія пасадкі будуць працягвацца. Як расказаў **галоўны інжынер прадпрыемства «Гродназеланбуд» Аляксандр РУСАК**, сёлета каля 80 «дарослых» бяроз высаджана такім спосабам каля буйнога гандлёва-забаўляльнага цэнтра, што нядаўна адкрыўся ў Занёманскай частцы горада.

Кампенсацыйныя пасадкі сталі магчымы пасля таго, як у Гродне сем гадоў таму набылі спецыяльную тэхніку — даволі дарагую

машыну BIG Jonh 62 DL. «Вялікі Джон» дазваляе перасаджваць ужо дарослыя дрэвы дыяметрам ствала да 18 сантыметраў, не траўміруючы іх. Дрэвы садзяцца на глыбіню звыш метра. Праўда, пакуль «Вялікі Джон» знаходзіцца на рамонце. Як паведаміў Аляксандр Русак, у машыны выйшаў са строю рухавік, і спатрэбіцца некалькі тыдняў, каб яго перабраць. Работа для гэтай тэхнікі ўжо вызначана. Перасадку плануецца ажыццявіць каля будучага анкалагічнага цэнтра, які цяпер у стадыі будаўніцтва. Згодна з праектам, каля 40 дрэў будзе перанесена ад новай стаянкі. У будучым на тэрыторыі анкацэнтра будзе створана зялёная зона.

Дарэчы, у Гродне пачалі практыкаваць такі від азелянення, як дрэвы ў кадках. Летась некалькі дзясяткаў такіх мабільных клёнаў упрыгожылі гістарычную частку горада. Гэта дрэвы, у якіх каранёвая сістэма развіваецца не так хутка. Усе яны растуць у прыгожых кантэйнерах з гермам горада.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

